

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การประยุกต์การทำบัญชีครัวเรือน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือ ให้ชาวสวนยางพาราฝึกปฏิบัติการทำบัญชีครัวเรือนโดยการเรียนรู้ และสร้างโอกาสของคนในชุมชน และท้องถิ่นที่ร่วมกันคิด ร่วมกันค้นหา เรียนรู้ เพื่อให้ชุมชนเข้าใจตนเอง ตัดสินใจแก้ปัญหาด้วยตัวเอง โดยกำหนดอนาคต และทิศทางในการทำบัญชีครัวเรือนในด้านรายรับ - รายจ่าย การออม โดยการนำวิทยากรการทำบัญชีครัวเรือนมาส่งเสริมให้ความรู้กับชาวสวนยางพารา จนสามารถวิเคราะห์ปัญหา รู้จักตนเองและครอบครัว รู้จักการวางแผนการใช้จ่ายต่อไปได้อย่างรอบคอบ เกิดความพอประมาณในการใช้จ่าย สามารถลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น ทำให้เกิดการประหยัด และการออม และหากมีการใช้จ่ายเท่าที่มีก็จะไม่ก่อให้เกิดหนี้สิน จึงสามารถแก้ไขปัญหานี้สินได้อย่างยั่งยืน เป็นผลให้เกิดภูมิคุ้มกันที่ดีในการรับการเปลี่ยนแปลงทางการเงินที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต หากเกิดการตกงานหรืออุบัติเหตุที่ทำให้ไม่สามารถหารายได้มาเลี้ยงชีพตนเองและครอบครัวได้

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำประสิทธิผลการทำบัญชีครัวเรือน ด้วยการส่งเสริมและฝึกปฏิบัติ เผยแพร่ความรู้ ในการจัดทำบัญชีครัวเรือน เพื่อให้มีการจัดทำบัญชีครัวเรือนในชุมชน มีการบันทึก บัญชีรายได้ บัญชีรายจ่ายที่เป็นของส่วนบุคคลหรือครอบครัว ข้อมูลที่ได้จากการบันทึกจะ ถูกวิเคราะห์เพื่อใช้ประโยชน์ต่อครอบครัว และชุมชน ซึ่งระบบบัญชีครัวเรือนสามารถควบคุมรายรับ-รายจ่าย จากการจดบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับรายได้และค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน เพื่อสังเกต และประเมินพฤติกรรม การใช้จ่ายเงิน นำมาวิเคราะห์เพื่อแก้ไข ปรับปรุง การใช้จ่ายเงินในครัวเรือน เพื่อต่อยอดสู่การออมเงินเพื่อความมั่นคงในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบริบทกระบวนการผลิตยางพาราของชาวบ้านหนองบัว
2. เพื่อส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือน

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

1. บริบทของชาวสวนยางพาราบ้านหนองบัว เกี่ยวกับการลงทุนและกระบวนการผลิตยางพารา
 2. เนื้อหารายรับ - รายจ่าย ปัญหาเศรษฐกิจครัวเรือน ของชาวสวนยางพาราบ้านหนองบัว
- ขอบเขตด้านพื้นที่ คือ บ้านหนองบัว หมู่ที่4 ตำบลหลวง อำเภอลำดวน จังหวัดนครศรีธรรมราช

กรอบแนวคิดในการวิจัย

บริบทการลงทุนและรายได้ จากกระบวนการผลิตยางพารา

- การลงทุน
- ด้านทุนคงที่
- ด้านทุนผันแปร
- รายได้



ส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือน

- ชาวสวนยางพารา 30 ครัวเรือน
- รายรับ
- รายจ่าย
- หนี้สิน
- เงินออม เงินสด สินทรัพย์
- การวางแผนทางการเงิน



ผลที่ได้รับ จากการทำบัญชีครัวเรือน

- ผลผลิต (Out put) ระดับบุคคลและครอบครัว
- ผลลัพธ์ (Out come) ระดับชุมชน



วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีวิทยาการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยวิธีการปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม PAR (Participatory action Research) โดยให้กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย จากเอกสารแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจากภาคสนาม ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย แนวสัมภาษณ์ แนวสังเกต แนวการสนทนากลุ่ม และการบันทึกการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ จากนั้นนำข้อมูลทั้งหมดมาสรุป จัดหมวดหมู่และวิเคราะห์ และสังเคราะห์ ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

สรุปผลและการอภิปรายผลการศึกษาวิจัย

ผลจากการศึกษาพบว่า ยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจที่สามารถสร้างรายได้ให้กับเจ้าของสวนยางพาราอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปี อายุการกรีดยางพาราไม่น้อยกว่า 25 ปี บริบทการลงทุนมีตั้งแต่การคัดเลือกพันธุ์ยางพารา การเพาะปลูก การให้ปุ๋ยและการบำรุงรักษา การไถพรวนดิน การปราบวัชพืช การส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือน ทำให้ชาวหนองบัวได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำบัญชีครัวเรือน รับรู้รายรับ รายจ่ายที่ชัดเจน รายจ่ายที่ไม่จำเป็นหรือฟุ่มเฟือย ถูกตัดทอนลงหรือยกเลิกไป ขณะเดียวกันก็มีอาชีพเสริมและอาชีพรองจากการเลี้ยงสัตว์ การปลูกพืชผักไว้ขายและกินเอง การรวมกลุ่มผลิตปุ๋ยหมักและสิ่งของอุปโภคไว้ใช้เอง เป็นการลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น เหลือเงินออม พร้อมกับการดำรงชีวิตของตนเองและครอบครัวที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ควรให้องค์กรภาครัฐที่รับผิดชอบในแต่ละพื้นที่เข้าไปสร้างความรู้ความเข้าใจกับประชาชนในระดับตำบล เพื่อให้เกิดความตื่นตัวในการทำบัญชีครัวเรือนให้มากขึ้น
2. ควรมีการบรรจุการทำบัญชีครัวเรือนไว้ในแผนพัฒนาตำบล
3. ควรมีการวิจัยส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือนระดับตำบล

เอกสารอ้างอิง

- จุมพฏ สุขเกื้อ, และพิชรินทร์ ศิวานนท์. (2551). ต้นทุนและผลประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับจากการปลูกยางพาราตามเศรษฐกิจสถาบันวิจัยยาง. กรุงเทพฯ : กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- ฉัตรทิพย์ นาคสุภา. (2532). ประวัติศาสตร์สังคมและวัฒนธรรมชนชาติไทย. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- ฉัตรมณี กลางสวัสดิ์. (2552). การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านการเงินของประชาชนผู้จัดทำบัญชีครัวเรือน. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ. มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- ชนิตา โชติเสถียรกุล. (2551). งานวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพปัญหาการจัดทำบัญชีครัวเรือนของผู้ปกครองนักศึกษาสาขาการบัญชี. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ภาควิชาชีพ เชียงใหม่.
- เขาวลัย พงศ์ชาติโรจน์, และวรศักดิ์ กุมาวณิช. (2552). หลักการบัญชี 1. (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดารุณี โทภัยสุขสวัสดิ์. (2547). การผลิตต้นยางชำถุงคุณภาพมาตรฐาน. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

